

خواب ستاره

۴۸ قطعه برای گیتار | محمد رضا توسلی

سرشناسه	: توسلی، محمدرضا، ۱۳۵۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: خواب ستاره/ مولف محمدرضا توسلی.
مشخصات نشر	: تهران: محمدرضا توسلی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۵۶ ص.: نمودار؛ ۲۱×۲۹ س.م.
شابک	: 978-622-00-0669-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: موسیقی برای گیتار -- پارتیسیون
موضوع	: Guitar music -- Scores and parts
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ۹ خ ۹ ت / M۱۲۶
رده بندی دیویی	: ۷۸۷/۸۷۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۲۵۹۲۵۸

مشخصات نشر	محمدرضا توسلی/ تهران
خواب ستاره	محمدرضا توسلی
طرح جلد	محمدرضا توسلی
گرافیکست	احسان شریف فر
چاپ	ظفر
صحافی	ظفر
نوبت چاپ	اول ۱۳۹۹
شمارگان	۲۰۰۰ نسخه
مجری	نگین آفاق شهر
شابک: ۵-۶۶۹-۰۰۰-۶۲۲-۹۷۸	ISBN: 978-622-00-0669-5
ISBN: 978-622-00-0669-5	
	
<p>مرکز پخش: خیابان بهارستان، جنب بیمارستان طرفه، پلاک ۱۲۸ نشر تصنیف منتشرکننده کتاب های موسیقی</p> <p>۷۷۶۲۶۶۶۳-۷۷۶۲۶۹۶۳</p> <p>حق چاپ و نشر برای مولف محفوظ است. قیمت: ۴۲۰۰۰ تومان</p>	

صفحه	نام ترانه	صفحه	نام ترانه
۸	بارون بارونه	۳۲	بهارمن گذشته شاید
۹	به من نگو دوست دارم	۳۳	دستم راتوبگیر
۱۰	تاک	۳۴	عشق تو نمی میرد
۱۱	جمعه	۳۵	مادر
۱۲	سکه ماه	۳۶	من و گنجشکای خونه
۱۳	یه دیواره	۳۷	تنگ غروبه
۱۴	گل نفرست	۳۸	علی کنکوری
۱۵	نیاز	۳۹	خلوت
۱۶	دریا	۴۰	خوش خیال
۱۷	روزبرفی	۴۱	غم تنهایی
۱۸	عشق	۴۲	کوچه لره
۱۹	یه پرنده مهاجر	۴۳	پیشکش
۲۰	حکایت	۴۴	شهیدان شهر
۲۱	رقص شکوفه ها	۴۵	گله
۲۲	تنگنا	۴۶	سراب
۲۳	می دونی دل اسیره	۴۷	یادگاری
۲۴	اگه سبزم	۴۸	دریایی
۲۵	گل ارکیده	۴۹	شالیزار
۲۶	مردتنها	۵۰	عروسک جون
۲۷	دل دیوانه	۵۱	دیگه نمی گم دوست دارم
۲۸	خسته	۵۲	باور
۲۹	زندون دل	۵۳	پر پرواز
۳۰	هدیه	۵۴	فرنگیس
۳۱	پرنده مهاجر	۵۵	خواب ستاره

هنرجوی عزیز، مجموعه حاضر، منتخبی از قطعات شناخته شده موسیقی پاپ ایرانی است که برای تکنوازی گیتار تهیه و تنظیم گردیده است. البته تنظیم قطعات شامل بخش اورتور یا مقدمه بی کلام ترانه هاست و در بخش کلام صرفاً به همراهی گیتار با آواز به صورت آکورد نوازی بسنده شده است.

هدف از نگارش این مجموعه ایجاد آشتی میان نوازندگان گیتار کلاسیک، فلامنکو و پاپ می باشد! شما اگر نوازنده گیتار کلاسیک یا فلامنکو هستید، با در دست داشتن مجموعه ای از قطعات زیبای بومی و بیشتر شناخته شده، با دلگرمی بیشتری به نواختن اتودها و تمرینات سخت خود می پردازید و اگر نوازنده گیتار پاپ هستید و احیاناً از ورود به دنیای موسیقی کلاسیک کمی ترس و نگرانی دارید با نواختن و اجرای این قطعات و بهره گیری از تکنیک هایی که در موسیقی کلاسیک و آکادمیک وجود دارند، آهسته آهسته به این گونه روش ها علاقمندی بیشتری پیدا می کنید و درمی یابید که موسیقی چندصدایی که اساس نوازندگی در سبک کلاسیک است به چه نحوی با ایجاد آرایه و زینت به ملودی های ساده، موجب دلنشین تر شدن آن می شود.

در تنظیم قطعات این کتاب رسیدن به یک بافت هموفونیک (نوعی بافت چندصدایی) که با هویت و ساختار گیتار سازگاری خوبی دارد، مورد توجه قرار گرفته است. حال آنکه بافت هموفونیک چیست و چگونه در تنظیم و نت نویسی برای گیتار مورد استفاده قرار می گیرد، پس از مقدمه مختصری که به بافت شناسی در موسیقی می پردازیم مورد بررسی اجمالی قرار خواهد گرفت.

همانطور که در یک فرش، الیاف عمودی (تار) و افقی (پود) درهم تنیده شده و بافت فرش را شکل می دهند در موسیقی نیز ملودی و هارمونی در هم گره خورده و به شکل گیری یک بافت در موسیقی می انجامد. در منابع مختلف موسیقی سه نوع بافت متداول معرفی شده است:

۱- بافت مونوفونیک   ۲- بافت هموفونیک   ۳- بافت پلی فونیک

بافت مونوفونیک :

بافت مونوفونیک در عمل یک نوع ساختار فاقد هارمونی می باشد.^۱ پس چنانچه یک ملودی خطی، توسط یک نوازنده و یا گروهی از نوازندگان، بصورت تک صدا (اونیسون) اجرا شود بافت حاصله را مونوفونیک می گویند. در مقایسه با مثال فوق الذکر، بافت مونوفونیک به مثابه فرشی است که روی دارقالی، چله کشی (تار بافی) شده است اما هنوز گره های افقی (پود) روی آن بافته نشده است؛ اجرای تک نوازی یک ترومپت یا فردی که به تنهایی آواز می خواند یا یک آنسامبل ویلن که همگی یک نت واحد را می نوازند نمونه هایی از بافت مونوفونیک هستند.

---

۱ در تعاریف منابع مختلف، هارمونی لزوماً به معنی دو یا چند صد شدن یک خط ملودی نیست و در حرکت یک ملودی خطی ساده هم می تواند هارمونی وجود داشته باشد. ارتباط یک نت با نت های بعدی می تواند بر حسب نوع فواصل، تعبیر و آنالیز هارمونیک داشته باشد. اما آنچه اینجا در ارتباط با تفاوت میان موسیقی مونوفونیک با موسیقی هموفونیک و پلی فونیک بیان می شود تاکید بر تفاوت میان موسیقی تک صوتی و چندصوتی است. موسیقی مونوفونیک شبیه یک نقشه دوبعدی از پلان یک ساختمان و موسیقی هموفونیک به مثابه ماکتی است که از همان ساختمان ساخته شده است و بخشی از آن را در ذهن ایجاد می کند.

در این بافت، اصل بر نابرابری ارزش بخش ملودی و هارمونی است. به این معنی که خط ملودی، ساختار اصلی قطعه را شکل می دهد و نقش آن، بسیار برجسته تر از هارمونی نوشته شده بر روی آن است. در تکنوازی یک ساز، نت های فرعی که همان آکوردها و هارمونی های مورد نظر آهنگساز یا تنظیم کننده می باشد طوری همراهی یا لابلای نت های اصلی چیده می شوند که حس ایجاد یک بُعد جدید در ملودی را به شنونده القا کرده و به رنگ آمیزی و تقویت ملودی اصلی کمک می کنند.

اگر ملودی توسط سازهای دیگر، آکومپانیمان یا همراهی شود نیز برتری کاراکتر ملودی نسبت به بخش آکومپانیمان مشهود است. مثلاً یک ملودی که توسط فلوت یا حتی یک خواننده اجرا می شود و با آکوردهای یک گیتار یا پیانو همراهی می شود می تواند نمونه ای از یک موسیقی هموفونیک باشد.

گاهی اوقات می توان نت های بخش های تشکیل دهنده یک دوئت یا تریو را طوری در هم آمیخت که منجر به ایجاد بافت هموفونیک شده و توسط تنها یک ساز قابل اجرا باشد. در دو مثال زیر که برگرفته از قطعات همین کتاب است چگونگی شکل گیری یک بافت هموفونیک از یک دوئت (مثال ۱) و تریو (مثال ۲) نشان داده شده است.

مثال ۱- شکل گیری بافت هموفونیک از یک دوئت

نکته:

ارزش زمانی بخش های تشکیل دهنده یک موسیقی چندصوتی با یکدیگر جمع نمی شوند؛ بلکه فقط به موازات یکدیگر حرکت می کنند.

مثال ۲- شکل گیری بافت هموفونیک از یک تریو

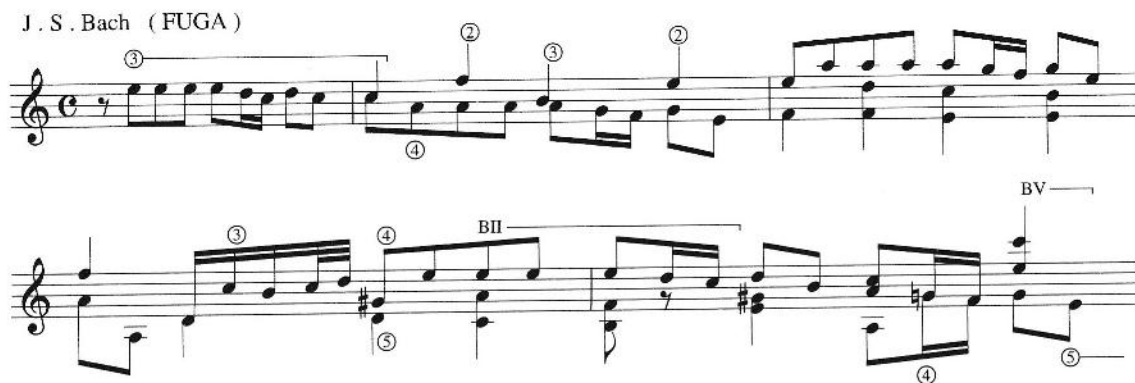
نکته:

در دیکته موسیقی متداول است که برای سهولت تشخیص و تمایز چشمی، ساقه بخش های تشکیل دهنده یک موسیقی چندصوتی اعم از هموفونیک یا پلی فونی مختلف جهت ترسیم می شوند.

یک آهنگساز حتماً در هنگام تنظیم یک قطعه چندصوتی برای یک ساز مثل گیتار، امکان اجرای آن را به لحاظ ساختار فیزیکی ساز و مدل انگشت گذاری در نظر می گیرد. ساختار گیتار به واسطه تعداد سیم های زیاد آن و فواصل میان کوک سیم های آزاد آن ، این ساز را به یکی از بهترین نمونه ها برای اجرای قطعات هوموفونیک تبدیل می کند.

بافت پلی فونیک :

در موسیقی پلی فونیک دو یا چند ملودی که هر یک مستقلاً دارای مفهوم واضح ، مشخص و قابل تعقیب هستند به موازات یکدیگر حرکت می کنند و گاه به صورت هم آرز و گاه با پیشی گرفتن متناوب هریک از بخش هانسیبت به بخش های دیگر به رقابت با هم می پردازند به طوری که نمی توان برتری مشخصی برای یک بخش نسبت به بخش های دیگر در نظر گرفت. موسیقی های کنترپوانتیک دوره رنسانس و باروک نمونه های خوبی از موسیقی پلی فونیک می باشند.

سخن پایانی :

سبک پاپ بخش عمده ای از تولیدات موزیک معاصر را برپایه "موسیقی بومی ملل" شکل می دهد؛ این ژانر از موسیقی اصولاً یک شیوه و سبک متأخر با نگاهی به پیشینیان هنرموسیقی است. تئوری موسیقی و حتی تکنیک های نوازندگی که از دوره رنسانس به بعد در موسیقی به جا مانده و به رشته تالیف درآمده، در همه ابعاد موسیقی پاپ اعم از ساختار ملودی، ریتم و هارمونی ریشه دوانده و علاوه بر اینها موسیقی بومی فرهنگ ها و ملل مختلف در جغرافیای هر منطقه نیز شکل و رنگ خاص خود را به این موسیقی افزوده اند. موسیقی راک ، جز ، انواع موسیقی نواحی همچون تانگو در آرژانتین یا فلانکو در جنوب اسپانیا و خیلی های دیگر را به موسیقی کلاسیک که به آن اشاره شد، اضافه کنید. همگی اینها منابعی هستند که خوراک موسیقی پاپ امروزی را شکل داده اند و در شکل و محتوای آثار تولید شده به طور مستقیم تاثیر گذار بوده اند.

از آنجایی که آموزش گیتار کلاسیک و فلانکو در ایران از مدت و تکنیک های مدون تری بهره می گیرند و از محبوبیت نسبی بیشتری نسبت به سایر سبک ها برخوردارند تلاش شد در تنظیمات قطعات این کتاب، تکنیک های این دو سبک، مد نظر قرار گیرد. امید است که انتشار این اثر به جبران نقصان منابع و مآخذ موجود در زمینه آموزش استاندارد سبک پاپ کمک نماید و مربیان و اساتید محترم نیز بدون نگاه متعصبانه استفاده از اینگونه منابع بومی را در کنار متدهای با ارزش موجود، مد نظر خویش قرار دهند.

در پایان از تمامی همکاران و دوستان هنرمند عزیز که با راهنمایی های دلسوزانه خود بنده را در به ثمر نشستن این مجموعه یاری نمودند و از مجموعه طراحی و چاپ و نشر و پخش این اثر صمیمانه سپاسگزاری می کنم.

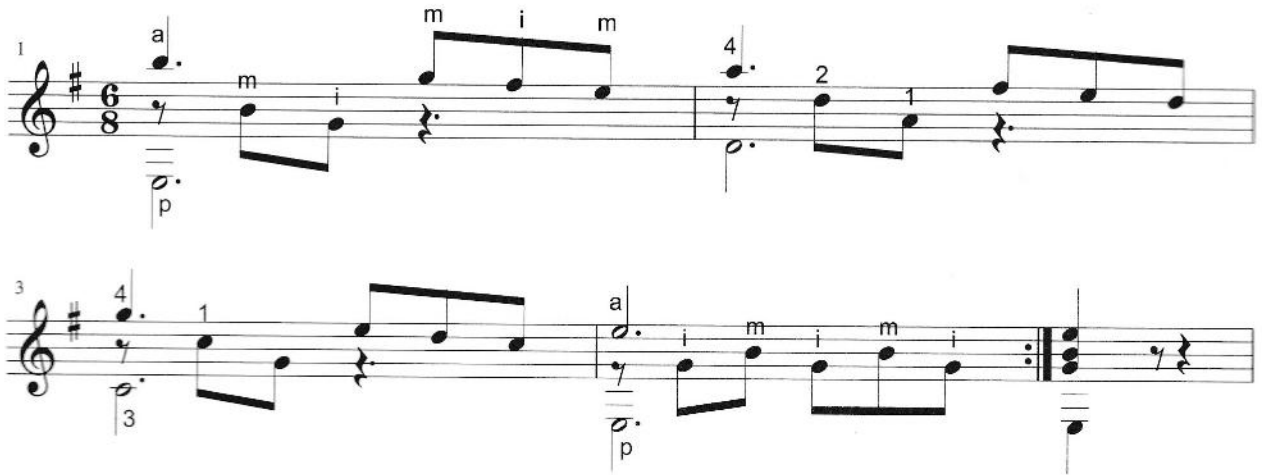
به من نگو دوست دارم

1
5
9
13

حالا که کار تو شده Am
 پر از نیرنگ وریا حالا که دل تو شده فرسنگ ها دور از خدا
 به من نگو دوست دارم Dm
 که باورم نمی شه Am Gm Am نگو فقط تو رو دارم Dm Am Gm Am که باورم نمی شه
 تو با این چرب زبونی Am می خواهی گولم بزنی G هی به من دروغ می گی Am G
 به من نگو دوست دارم Dm
 که باورم نمی شه Am Gm Am تو اگه دوستم نداری Am G این قده جفا نکن Am
 این جوری بد تا نکن Am Gm Am به من نگو دوست دارم Dm Am Gm Am که باورم نمی شه

جمعه

Em C Bm
عکسی از جمعه غمگین می بینم

Em C Bm
تو چشاش ابرهای غمگین می بینم

Em Am C D Em
جمعه ها خون جای بارون می چکه

Em B Am
کاش می بستم چشامو این ازم بر نمی آد

Em Am C D Em
جمعه ها خون جای بارون می چکه

Em C Bm
جمعه ها غم دیگه بیداد می کنه

Em C Bm
با لبهای بسته فریاد می کنه

Em Am C D Em
جمعه ها خون جای بارون می چکه

Em B Am
خنجر از پشت می زنه اون که همراه منه

Am Em
توی قاب خیس این پنجره ها

Am Em
چه سیاهه به تنش رخت عزا

Em Am C D Em
داره از ابر سیاه خون می چکه

Em B Am
نفسم در نمیاد جمعه ها سر نمی آد

Em Am C D Em
داره از ابر سیاه خون می چکه

Am Em
عمر جمعه به هزار سال می رسه

Am Em
آدم از دست خودش خسته میشه

Em Am C D Em
داره از ابر سیاه خون می چکه

Em B Am
جمعه وقت رفته موسم دل کننده

یه دیواره

Dm	A7	Am	Am6	Am7	G [#] aug	Am
یه دیواره که پشتش هیچی نداره				یه دیواره	یه دیواره	یه دیواره
Am	E	F				Dm
نمیاد دیگه خورشید از نوشون بیرون						توک دیوارو پوشیدن سیه ابرون
Dm	A7	Am	Am6	Am7	G [#] aug	Am
یه پرنده س که از پرواز خود خسته اس				یه پرنده س	یه پرنده س	یه پرنده س
Am	E	F				Dm
نمی یاد دیگه حتی به یادش فردا						بن بالش رو بستن دست دیروز
Am	E	F			G	F
روی پشت بومش ولو می شد خورشید						یه روز یه خونه ای بود که تابستوناش
Am	E	F			G	F
همه کودکی های مرا می دید						درخت انجیر پیری که تو باغ بود
Dm	A7	Am	Am6	Am7	G [#] aug	Am
یه مردابه توی تن از فراموشی				یه مردابه	یه مردابه	یه مردابه
Am	E	F				Dm
نگرددشعله ور بیهوده می کوشی						یه چراغه که میره رو به خاموشی
Dm	A7	Am	Am6	Am7	G [#] aug	Am
یه آوازه که تو سینه ام شده انبار				یه آوازه	یه آوازه	یه آوازه
Am	E	F				Dm
به این حال عاقبت کی گیرد این کار						یه اشکیه که می چیکه روی گیتار

خواب ستاره

مجموعه حاضر، منتخبی از قطعات شناخته شده موسیقی پاپ ایرانی است که برای تکنوازی گیتار تهیه و تنظیم گردیده است. تنظیم قطعات شامل بخش اورتوریا مقدمه بی کلام ترانه هاست و در تنظیم بخش کلام، صرفاً به همراهی آواز با گیتار، به صورت آکوردنوازی بسنده شده است.

هدف اصلی از نگارش این مجموعه ایجاد آشتی میان نوازندگان گیتار کلاسیک، فلامنکو و پاپ می باشد! شما اگر نوازنده گیتار کلاسیک یا فلامنکو هستید، یا در دست داشتن مجموعه ای از قطعات زیبای بومی، با دلگرمی بیشتری به نواختن اثرها و تمرینات سخت خود می پردازید و اگر نوازنده سبک پاپ هستید و احیاناً از ورود به دنیای موسیقی کلاسیک کمی ترس و نگرانی دارید با نواختن و اجرای این قطعات و استفاده از تکنیک هایی که در موسیقی کلاسیک وجود دارد، آرام آرام به موسیقی آکادمیک و علمی تر علاقه مند می شوید.

ISBN: 978-622-00-0669-5

9 786220 006695